

BETODLARNAN
VI ODLAR SVENSKT SOCKER

Till Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Remissvar Dnr M2022/01516

Förslag till förordning om hållbar användning av växtskyddsmedel

Detta remissvar samlar synpunkter från Svenska Betodlarna ek för. (Betodlarna). Föreningen representerar Sveriges 1 000 sockerbetsodlare. Tillsammans odlar medlemmarna i föreningen nära 30 000 hektar sockerbetor vilka processas till cirka 300 000 ton socker. Det motsvarar ungefär den svenska årliga sockerkonsumtionen och socker är därmed ett av få livsmedel som Sverige är självförsörjande på.

En hållbar användning av växtskydd är en förutsättning för ett effektivt jordbruk och betodling som ska kunna försörja samhället med foder och livsmedel. Förslaget på ny hållbarhetsförordning för användning av växtskydd (2022/0196) slår fast att motivet till förordningen är "Att uppnå säker, hållbar, rättvis, klimatansvarsfull och prismässigt överkomlig produktion av livsmedel, med respekt för hållbarhetsprinciperna, miljön, skyddet av den biologiska mångfalden och ekosystemen, samtidigt som livsmedels-tryggheten säkerställs...".

Betodlarna ställer sig bakom det övergripande motivet till ett hållbart växtskydd, men är kritiska till hur förslaget på ny hållbarhetsförordning avser uppnå detta syfte. Förslaget bör konsekvensutredas för att uppnå alla sina syften.

Vi vill skicka med följande synpunkter till fortsatta arbetet med hållbar användning av växtskydd i EU:

- Reduktionsmål för användning av kemiska bekämpningsmedel kan införas först då det finns förutsättningar till fullgoda alternativ. Siffermålen bör sättas i relation till medlemsländernas totala förbrukning per hektar eller per producerad enhet.
- Integrerat växtskydd är ett väl inarbetat arbetssätt för svenska betodlare. En bred verktygslåda behövs för att kunna utnyttja hela värdet av IPM.
- Ökad börda från administration och regler för jordbrukarna bör undvikas förutsatt att den inte bidrar med väsentliga värden.
- Harmoniserade riskindikatorer bör anpassas till olika grödor, tillgången på alternativa metoder samt växtskyddsutmaningar för respektive gröda.

Reduktionsmål

I Sverige har ett stort arbete gjorts under många år för att reducera användningen av kemiska bekämpningsmedel och därmed minska risken för omgivande miljö.

I sockerbetor är förbrukningen av kemiska växtskyddsmedel hög i förhållande till andra grödor. Under de senaste 25 åren har endast mindre reduktioner av den totalt förbrukade mängden aktiv substans skett. Detta ska sättas i förhållande till att odlingen har lyckats öka skördarna från 7,5 till 11,5 ton socker/hektar under samma period. Det innebär att även om förbrukningen per ha är relativt oförändrad, eller har minskat något, är förbrukning per producerat kg socker reducerad betydligt.

Av den aktiva substans som används i sockerbetor är merparten kopplat till herbicid-användning. För de herbicider som är godkända för användning i sockerbetor är marginalerna små och varje godkänd substans fyller en viktig funktion. I de flesta fall kompletteras kemisk bekämpning med mekanisk ogräsbekämpning för att ge tillfredställande effekt.

För att ersätta de kemiska växtskyddsmedel som idag används, med icke kemiska metoder, behöver alternativen vara tillgängliga, lönsamma, effektiva, säkra och hållbara.

Svenskt jordbruk har under lång tid gjort stora framsteg vad gäller minskad användning av kemisk bekämpning. **Det arbete som är nerlagt under lång tid bör premieras när siftermål för den hållbar användning och reduktion sätts.** Några "långt sittande frukter" för stor reduktion i användning finns inte kvar att plocka.

Minskningar från en låg nivå är mer utmanande än minskningar från ett högt ingångsvärde. **För att lyckas behövs stort fokus på att skapa förutsättningar för att minska användning av kemiska bekämpningsmedel.** Det kan till exempel vara

- lagstiftning som möjliggör nya växtförädlingstekniker, t.ex. CRISPR-Cas9. Genom att tillåta nya förädlingstekniker skulle utvecklingen av nya sorter som är mer toleranta mot skadegörare snabbas på. Det har potential att bidra till minskat behov av kemisk bekämpning.
- forskning, innovation, försök och implementering av alternativa metoder. Det innefattar både utveckling och implementering av ny teknik och icke-kemiska bekämpningsstrategier.

Reduktionsmål behöver konsekvensutredas utifrån en helhet som beaktar hållbarhet ur alla dess perspektiv. Utan konsekvensanalys riskerar nya problem uppstå vilka kan få stora konsekvenser för de enskilda jordbrukarna och för livsmedelsförsörjningen i allmänhet.

Minskad produktion vid hårt satta reduktionsmål, som inte harmoniserar med förutsättningarna, riskerar dessutom att öka behovet av import. Utifrån detta perspektiv bör det finnas spegelklausuler som säkerställer att det ställs samma krav på importerade produkter som på det som produceras i Sverige och EU.

Integrerat växtskydd

Integrerat växtskydd, IPM, är ingen ny företeelse utan har funnits som begrepp sedan 1950-talet. Sedan 2014 ställs krav på att det implementeras i all yrkesmässig odling i hela EU. IPM principerna, att "förebygga – bevaka – behovsanpassa – följa upp", praktiseras aktivt av betodlare. **Att jobba effektivt med IPM kräver att helheten beaktas och att tillgång på många olika metoder finns.** Genom att reglera användningen av kemiska

bekämpningsmedel hårdare riskerar tillgängliga metoder reduceras. Det skulle begränsa möjligheten att leva upp till de grundläggande IPM-principerna.

De grödspecifika odlingsanvisningar som är framtagna inom arbetet med IPM är viktiga ledstänger för Sveriges betodlare. Genom att stärka och utveckla metoderna i odlingsanvisningarna skapas förutsättningar för hållbart reducerad användning av växtskyddsmedel.

Med de kemiska växtskyddsmedel som är godkända för användning idag är tajmingen ofta extremt viktig och en insats behöver ofta göras förebyggande eller vid tidiga angrepp.

Om ett stelbent regelverk kräver att icke-kemiska metoder först utreds kan möjligheten att hantera ogräset eller skadegöraren effektivt passera.

Dokumentationskrav och regelbörda

Den administrativa bördan och dokumentationskraven på svenska växtodlare är redan hög. Införs ytterligare administration är det viktigt att denna blir träffsäker och skapar mer vinning än vad det kostar för växtodlaren. **Ekonomiska incitament för jordbrukare behövs för att hantera risk och ökad regelbörda, antingen genom att värdet går att ta ut från marknaden eller genom annan ekonomisk ersättning.**

Harmoniserade riskindikatorer

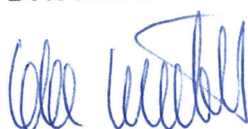
I grödor med få alternativa metoder och en liten verktygslåda av kemiska växtskyddsmedel riskerar harmoniserade riskindikatorer (HRI) helt eller delvis begränsa odlingen.

I sockerbetor är tillgången på insekticider i sockerbetornas tidiga utvecklingsstadier helt obefintlig. Skyddet av den betning som idag är tillåten ger bara effekt under en begränsad period. År 2022 löstes detta genom en dispens för användning av gamma-cyhalotrin, Nexide. Detta är ett kandidatämne för substitution, vilket innebär att det skulle få ett mycket högt HRI. Något alternativ finns i dagsläget inte och dispensen kunde vara helt avgörande för om de små sockerbetsplantorna skulle överleva. Branschen tittar på olika alternativa metoder och strategier för att hantera problemet, men än finns ingen bra lösning. Ett högt HRI skulle i de fall det inte finns något alternativ knappast uppfylla sitt syfte.

Betodlarna välkomnar en fortsatt dialog om hållbar användning av växtskyddsmedel.

Med vänliga hälsningar

Betodlarna

Ida Lindell

Generalsekreterare

ida.lindell@betodlarna.se